

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVII (31)

Štev. (No.) 17

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

27. aprila 1978

Pozdrv rojakom v svetu in domovini

Člani društva „Zedinjena Slovenija“ zbrani na 31. občnem zboru v Slovenski hiši v Buenos Airesu so sklenili poslati sledeče pismo in pozdrave rojakom v svetu in v domovini.

OB TRIDESETLETNICI DRUŠTVA „ZEDINJENA SLOVENIJA“ v Buenos Airesu pošiljamo njeni člani vsem rojakom po svetu, v domovini ali že v svetu rojenim, vsem, ki v svojih srcih nosijo ideale svojih svobodnih očetov in dedov, vsem, ki se zavedajo, da slovenstvo ni le kri ali folklor, ampak zakoličenost v zavesti naše skupne slovenske usode ter privolitev vanjo — nadvse prisrčen pozdrav!

Še poseben pozdrav želimo poslati našim bratom v domovini, tem, ki skozi vsa ta desetletja čuvajo v sebi in v svojih ogenj ljubezni do narodnih in verskih svetinj, boreč se proti toku, proti oblastem, ki se morejo obdržati na uzurpiranem prestolu samo z nasiljem, s širjenjem materializma, z rezanjem korenin vsemu, kar bi moglo roditi svobodo.

Člani društva „ZEDINJENA SLOVENIJA“ bratsko pozdravljamo vse druge svobodne slovenske organizacije v emigraciji. Moč vsake organizacije, na kateremkoli od petih kontinentov še živi, in ne oziraje se na njeno številčno moč, ampak na duha, ki jo povezuje, je opora vsem ostalim svobodnim slovenskim organizacijam po svetu. Toda, ko z vsem srcem podpiramo rast te naše „Slovenije v svetu“, ponovno poudarimo — tako našim prijateljem, ki se kdaj bojijo, kakor našim nasprotnikom, ki bi si tega želeli... — da zamisel „Slovenije v svetu“, vsak dan močnejša, ni noben pobeg od nujnega aktivnega dela za čimprejšnjo svobodo naroda doma. Način dela „Slovenije v svetu“ je različen od dela v domovini, kakor je življenje v emigraciji drugačno od življenja na rodni zemlji. Kot politična emigracija se zavedamo, da je naše poslanstvo osvoboditev Slovenije. Pri tej nalogi pa ne uporabljamo orožja, ampak neizmerno moč resnice. Zavedamo se dolžnosti pričevanja pred svetom, da je komunizem največja nesreča za slovenski narod, kateremu je povzročil množico nedolžnih žrtev. Če je res kdaj za druge emigracije veljalo, da žal niso ničesar naučile — z našo ni tako. Če česa nismo pozabili, je zato, ker tistega ne smemo. Bog ve, da to ni iz sovraštva do nikogar, ampak iz pravilne ljubezni do resnice, do nas samih in do vsega našega naroda. V tridesetih letih smo kdaj menjali način dela, nikdar pa zapustili svojih načel niti ne osnovnega cilja: s širjenjem zdrave narodne zavednosti ter s poglobljanjem krščanstva v nas doseči končno zmago nad sovražnikom človeka in narodov, nad komunizmom. Naše politične emigracije bo konec šele takrat, ko bo prenehal vzrok, zaradi katerega se je rodila, ko bo spet zavladala svoboda nad našim narodom. Naša moč, kot članov malega naroda, je v visoki kakovosti našega dela, moralni klenosti, kulturni globini, trdni povezanosti med seboj, zasidranosti v preteklost in v veri v narodovo življenjsko silo. To je slovenska pot.

Zavedamo se, da ni nobeno delo za skupno dobro možno brez stalnega moralnega preroda v nas samih. Vemo pa tudi, da nikdar ni bila in da tudi danes nikjer na svetu ni možna svoboda vesti, vere in kulture, če prej ne pride do politične svobode.

Zavedamo se, da nobeno naše delo ne bo rodilo zdravega sadu, dokler mirno in z ljubeznijo ne pristanemo na usodo, ki nam je bila dana. Vemo pa tudi, kako je ista usoda preko trpljenja očistila naša srca in um, dala pa tudi možnost za širino vizije in za delovanje, kakršnega doslej nismo poznali.

Zavedamo se, da noben narod na svetu ni povsem neodvisen, in zavračamo vsako iluzorno in nerealistično iskanje rešitev, vemo pa tudi, da imamo pravico in možnost, da pridemo do nujne narodne samostojnosti. Z narodom

DOBRA BESEDA BRAZILSKEGA KARDINALA

Se se dogajajo nepričakovane stvari na tem svetu. Ne le slabe, tudi dobre, tolažilne. Tudi tam, kjer jih človek niti v mislih ne pričakuje. In to se tiče nas Slovencev, bolje rečeno, ti stega dela našega naroda, ki je v največji nevarnosti, da izgine s površja zemlje.

V brazilskem velenestu Sao Paulo izhaja veliki dnevnik „O Estado de Sao Paulo“, eden največjih in najuglednejših v državi. Pred seboj imamo članek, ki ga je ta list objavil dne 1. aprila letos na 9. strani, ob priliki obiska severnoameriškega predsednika Carterja v Brazilu. Ob tej priliki se je Carter dvakrat izredno dolgo razgovarjal s kardinalom D. Frei Paulo Evaristo Arne, nadškofom v Sao Paulu o vprašanju človeških pravic in o vlogi katoliške Cerkve v tem vprašanju. Carter namreč meni, da katoliška Cerkva v marsikaterih delih sveta v tem pogledu ne stori, kar bi morala.

V teh razgovorih s predsednikom

Carterjem, je kardinal omenil položaj slovenske narodnostne manjšine na Korškem. Omenjeni dnevnik piše o tem takole: Embora existam problemas de minorias étnicas no Brasil. D. Paulo (kardinal, op. ur.) explicou que citou como exemplo o caso dos eslovenos na Austria, da ne bi mislili, da govori o brazilskih razmerah. Carterju je bil pogovor s kardinalom Arnsom toliko všeč, da ga je povabil še na polurni razgovor v avtu na poti na letališče. Upamo, da si bo visoki gospod vsaj naše ime zapomnil in se ob tej priliki morda zavedal, kje je naša boleča rana.

Hvala visokemu cerkvenemu knezu, ki se je potrudil, da je spoznal naše boleče probleme in jih predstavil velikim gospodom, ki jih dostikrat ne poznajo, ali pa jih imajo za tako neznatne, da se jim ne zdi vredno resno jih obravnavati!

Lepa novica, med tolikimi obupnimi prav s tega našega bolnega koščka sveta.

J. A.

Zahvala Narodnega odbora za Slovenijo

Predsednik Narodnega odbora za Slovenijo Miloš Stare je poslal kardinalu D. Frei Paulo Evaristo Arne-ju zahvalno pismo, ki v prevodu glasi:

Vaša Eminenca

Veliko zadoščanje in še večja hvaležnost sta napolnila naša srca, ko smo brali v tako uglednem in vplivnem dnevniku „O Estado de Sao Paulo“ poročilo o razgovoru med Vašo Eminenco in predsednikom ZDA J. Carterjem o delikatnem vprašanju etničnih manjšin v Evropi. Ob tej priložnosti se je Vaša Eminenca zavzela za slovensko narodno manjšino v Avstriji.

Vaša Eminenca je s tem pokazala na bolečo točko sredi civilizirane Evrope. Spoznali smo, da Vam je slovenski manjšinski problem poznan in ga pravično presoja.

Plemenite geste, ki jo je napravila Vaša Eminenca v obrambo malega slovenskega naroda, ne bomo nikdar pozabili.

Prosim Vas z vso spoštljivostjo, da nikoli ne pozabite naših bratov v Avstriji. Dobra beseda visokega cerkvenega kneza nam je vedno vir tolažbe in upanja.

Ob koncu pisma sporoča kardinalu še posebne pozdrave in zahvalo v imenu Slovencev, ki so kot žrtve komunističnega preganjanja raztreseni po svetu.

Izpraševanje vesti v Beli hiši

SPOR MED BRZEZINSKIM IN VANCEJEM

Po 14 mesecih v Beli hiši se je Carter na podlagi poročil o svoji upadajoči popularnosti med ameriškimi državljani odločil in sklical v svojo rezidenco Camp David svoje najvažnejše svetovalece, ministre in nekatere generale iz Pentagona na dvodnevno „izpraševanje vesti“.

Agencije, ki raziskujejo ameriško javno mnenje, so namreč ugotovile in objavile, da je Carterjeva popularnost v ZDA padla na 46%, kar je najnižji odstotek vseh zadnjih ameriških predsednikov, razen Forda, ki je bil še na nižji stopnji.

Na sestanku v Camp David so temeljito preštudirali vprašanje ameriške inflacije, padanje vrednosti dolarja na mednarodnem valutnem trgu, ameriški in svetovni energetski problem, razne zunanje politične zadeve, kakor so: nevtronska bomba, sovjetsko-ameriški odnosi, Bližnji vzhod, dogajanja na afriški celini, sedaj zlasti na afriškem Rogu ter okoli Rodezije, vprašanje Jugoslavije po Titovi smrti in problem morebitne ameriške intervencije na

Balkanu v primeru sovjetskega protijugoslovanskega nastopa itd.

Razpravljali so tudi o pomanjkljivostih ameriške informativne službe, o pomanjkanju stika med posameznimi ministrstvi, proučevali vzroke različnih pogledov na razna zunanje politična vprašanja med Belo hišo in Pentagonom.

S sestanka ni bilo poročil o sklepkih, ki so jih naredili, tiskovne agencije pa so dobile „neuradne informacije“, da je bilo sklenjeno bolj centralizirati proces političnih odločanj v Beli hiši ter zamenjati vrsto srednjega uradništva po raznih ministrstvih. Tudi se je izvedelo, da je zunanje političnih kolebanj in popuščanj Moskvi predvsem kriv zunanji minister Vance, bivši Kissingerjev pomočnik, medtem ko šef ameriškega varnostnega sveta in Carterjev zunanje politični svetovalec zagovarja odločno politiko do Moskve in drugih komunističnih režimov.

Sestanek je bil tik pred Vancejevim odhodom v Moskvo, kamor je le-ta prišel na nove razgovore s sovjeti v zadevi SALT.

je kot s človekom: pride doba, ko mora prevzeti nase vso težo lastne odgovornosti. Sicer ne dozori in je nevarnost, da propade. Vemo, da še noben narod ni izginil, če je le hotel živeti, in da vera v lepšo bodočnost našega naroda ne more opešati, če je v nas upanje. Upanje pa je večno, kadar je v nas — ljubezen. Slovenska tisočletna usoda plavati proti toku masovnih pritiskov, nas je usposobila za samostojno življenje v svetu, ki ne trpi svobodnjakov, tako v okviru marksističnih diktatur kakor v standardiziranem svetu konsumne družbe.

Zavedajoč se svojega poslanstva,

vseh težav, ki nam jih to nalaga, pa tudi veličine trenutka, v katerega nas je Bog postavil, pozdravljamo vse svoje brate doma in po svetu z rekom „Živeti in umreti za slovenstvo!“ Ni bil Slomšek edini, ki je pred sto petdesetimi leti tako mislil, je pa bil on tisti, ki je na glas izrekel geslo, katero je za našo osebno in narodno rast danes prav tako — kakor takrat — življenjsko nujno.

S pogumom v srcu smo blizu vseh pogumnih slovenskih src!

April 1978.

ZEDINJENA SLOVENIJA
Buenos Aires

Corromper al mundo libre

Drogas para todo el mundo parten de Pekín con intención de corromper al mundo libre. La acusación del ministro del Interior de China Nacionalista, pone en evidencia una vez más que las directivas impuestas por Lenin para lograr el triunfo de la revolución proletaria se cumplen a la perfección todavía en nuestros días. Uno de los pilares sobre los que se asienta el triunfo del proletariado, es la corrupción de la oligarquía, había escrito el fundador del primer estado marxista.

Hoy, a pesar de la lucha por el poder en el territorio de la China comunista, los maoístas continúan exportando grandes cantidades de narcóticos hacia el exterior con el propósito de proveerse de divisas y para corromper y desarmar al mundo libre. La información agrega los testimonios de dos „fugitivos del paraíso de Mao“. Uno de ellos, médico de profesión, señaló en Taipei, que en 1970 fue enviado para trabajar en las montañas y que los llamados laboratorios medicinales son en realidad refinerías de opio y morfina que se envían de allí hacia el mundo no comunista. El otro dijo que los comunistas realizan grandes operaciones con narcóticos, y que en las granjas colectivas se cosechan amapolas en gran escala para ser procesadas en las refinerías.

Toda una producción industrial que se remonta a la época en que los comunistas chinos ocuparon el territorio continental. Eso significa que desde 1949 los comunistas chinos han sido los principales proveedores de opio y otros narcóticos destinados a envenenar al mundo libre.

PANAMSKI PROBLEM JE BIL TRD OREH ZA CARTERJA

OSTAJA ŠE VRSTA PEREČIH VPRAŠANJ

Ena najvažnejših zunanje političnih potez Carterjeve vlade je bil nedvomno podpis lanske jesen ameriško-panamske pogodbe, po kateri bodo ZDA 31. decembra leta 2.000 izročile Panami v posest panamski prekop in si zadržale pravico vojaško poseči na področje prekopa, če bi se izkazalo, da bi bila svobodna plovba po prekopu kakor koli ogrožena.

Ob priliki podpisa pogodbe med Carterjem in panamskim predsednikom generalom Torrijosom se je v Washingtonu zbralo na slavnost še 26 latinsko-ameriških predsednikov, velik banket pa so priredili pod pokroviteljstvom tajnika Medameriške organizacije Argentince Aleksandra Orfile (lastnika velikih mendoških vinarn) v palači Medameriške organizacije s sijajem, kakršnega Washington že dolgo ni videl.

Na ulicah pred palačo Medameriške organizacije se je med banketom zbralo nekaj sto demonstrantov — zadnje takšno demonstracijo so priredili nasprotniki ameriškega vojaškega posega v Vietnamu —, ki so protestirali proti predaji prekopa Panami in istočasno proti vojaškemu predsednikom južnoameriških republik. Demonstracijo so seveda organizirali komunisti in drugi severnoameriški levičarji.

V Panami je bil dogovor med Carterjem in Torrijosom odobren na plebiscitu z rezultatom več kot 2:1.

Problemi pa so se začeli v Washingtonu, ko bi moral pogodbo potrditi tudi ameriški kongres in ko so se izvedele nekatere podrobnosti pogodbe.

V Panami so komunisti in drugi opozicijski elementi proti Torrijosu poskrbeli, da so se začeli protesti proti določbi o možnosti ameriške vojaške intervencije okoli prekopa, če bi bila po njem ogrožena svobodna plovba. Panamsko javno mnenje se je čutilo ponižano, vse po spretni komunistični propagandi proti ZDA. Vlada protipropaganda, da bo z ameriško zadevno kontrolo zaščitena tudi panamska neodvisnost, ni mogla prevpiti komunistične.

Ameriški kongres je ratificiral prvi del pogodbe, zaradi nezadovoljstva z nekaterimi določili v njej in zaradi propagande iz Paname proti pogodbi, s komaj enim glasom nad potrebno dvo tretjinsko večino. Enako je bilo z drugim delom pogodbe, v kateri so morali spreminiti besedilo določila o ameriški pravici vojaškega posega na področje prekopa v primeru nevarnosti za svobodno plovbo.

Do zadnjega trenutka Carterjeva vlada ni vedela ali bo pogodbo ameriški kongres ratificiral ali ne. Panamski gral Torrijos je imel že vse pripravljeno, da bi z vojsko izgnal Amerikance iz Paname, če pogodbe ameriški kongres ne bi ratificiral. V Moskvi so igro z največjim zanimanjem opazovali in samo čakali na sprožitev novega konflikta.

Slovenski dan

Poročilo o lepo uspelem dnevu bomo objavili v prihodnji številki našega tednika.

ta, tokrat celo oboroženega, med latinskoameriško republiko — v tem primeru Panamo — in ZDA. Z nekaj spretnimi potezami bi lahko Panamo spremenili v novo Kubo in ubili dve muhi na en mah: imeli bi nov satelit na ameriški polobli in kontrolo nad panamskim prekopom, kar pomeni nad Atlantikom in Pacifikom.

Carter se je oddahnil, gral Torrijos tudi, da se je zadeva iztekla, kakor se je, dasi ne v takšnem navdušenju, kakor je kazalo lanskega septembra ob podpisu pogodbe v Washingtonu.

Vsa zadeva pa je poleg tega zapustila tudi vrsto vprašanj glede nadaljnjih odnosov med ZDA in latinsko Ameriko. Mnogi južnoameriški režimi, ki so po večini protisovjetski, se sprašujejo, koliko se morejo zanesti na Carterjevo vlado, odn. na njegovo odločujočo ekipo, če je že tako važna zadeva, kakor je bodočnost panamskega prekopa, do zadnjega trenutka v ameriškem kongresu ostala dvomljiva. Koliko naj Carterju zaupajo na drugih področjih razvoja na ameriški polobli in na drugih kontinentih?

Sedaj, ko je zadeva panamskega prekopa mimo, ima Carter pred seboj vrsto prav tako perečih problemov, od katerih pa nobeden ni direktno latinskoameriški: nova napetost ameriško-sovjetskih odnosov, anglo-ameriški načrt za Rodezijo, ki se spreminja v prestižni poraz za Washington, zaustavljen mirovni proces na Bližnjem vzhodu, spori med Carterjevo vladajočo ekipo in svetovalci, naraščajoče kritike držav NATO, zlasti glede zadeve z nevtronsko bombo itd.

MEDNARODNI TEDEN

V ČILU se je vojaška junta pod vodstvom grala Pinocheta odločila pritegniti v vlado več civilistov v procesu postopne predaje vodstva države v civilne roke. Za notranjega ministra je Pinochet pred nedavnim nastavljal Sergija Fernandez, ta pa je nekaj dni zatem objavil, da so poleg drugih vladnih položajev prevzeli civilisti tudi naslednja ministrstva: zunanjo politiko, poljedelstvo in promet.

KUBANSKI DELEGAT V ZN Alarcón je izjavil, da „Kuba ne bo spreminila svojih načel, da bi normalizirala odnose z ZDA ali s katero koli drugo državo.“ Izjavo je dal z ozirom na nedavne nove severnoameriške poskuse čim večje normalizacije odnosov med Washingtonom in Hano.

ŠPANSKA VLADA je predložila v parlamentu zakonski predlog o odpravi smrtnih kazni v Španiji. Posebna določila v predlogu pa določajo, da kazni ne bo mogoče omiliti z amnestijami ali oprostitvijo. Smrtna kazen je doslej v Španiji veljala za zločine izdajalstva, terorizma, napade na državnega poglavarja in nekatere morilske primere. Zadnje smrtno kazni so bile v Španiji izvršene septembra 1975, ko je bilo ustreljenih pet komunističnih gverilcev, ker so ubili nekega stražnika.

Prišel bo čas, ko bodo ljudje ponoreli in, če bodo videli koga, ki ne bo nor, bodo navalili nanj, rekoč: „Ti si nor!“, ker ne bo njim enak.

Videl sem hudičeve pasti razpostavljene po svetu in sem vzdihnil: „Kdo se bo rešil od tod?“ Pa sem zaslišal glas, ki mi je odgovoril: „Ponižnost.“

Sv. Anton Puščavnik

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

V prejšnji številki smo nakazali, kako se danes suče vprašanje bodočega ustroja oblasti v Argentini. Sestanki višjih vojaških oficirjev, tako suhozemske vojske, kot mornarice in letalstva, so si mrzlično sledili, in napovedano je bilo, da bo vojaška junta, najvišja oblast v državi, dokončno sklenila kaj in kako ta četrtak, 27. aprila.

To je tudi vse, kar se uradno ve. Kar pa se ve neuradno, je kaj nevarno napisati. Temu služi v pouk primer dnevnikov „La Opinión“ in „Crónica“, ki sta objavili kot govorico (špansko „trascendido“, beseda, ki je prišla v modo v argentinskem časnikarskem žargonu) da je že sklenjeno, da bo general Videla, tudi potem, ko bo prenehal biti vrhovni poveljnik vojske, še vedno ostal na mestu predsednika države. Omenjena dnevnika sta bila kaznovana za to objavo s tridnevno prepovedjo izhajanja. Vendar se je v javnosti s tem še bolj utrdilo mnenje, da sta oba dnevnika pravzaprav zadelo v živo.

Skoraj istočasno je nadškof iz La Plate, mons. Plaza, v Mar del Plati izjavil, da bo izid najbrž tak, kot si ga vsi mislijo. In ni nobenega dvoma, da je omenjeni prelat ponavadi dobro poučen o argentinskem političnem položaju.

Ta in še druga „znamenja“ kažejo na končen izid vprašanja „četrtega moža“, in tajnost ter zakrivanje, pa nenehno časnikarsko opisovanje tega problema že nekoliko preseda javnosti, katere skrb je obrnjena v vsakdanje vprašanje, kako prebroditi gospodarski položaj, ki je sicer „pod kontrolo“, kakor se izraža vladna ekonomska ekipa, a nikakor še ni konec ne inflacije, ne druginje. Tako so pretekli teden ponovno poskočile cene transportu in raznim gorivom, da ne govorimo o vsakdanjih potrebščinah, niti o obleki in o tekstilnem sektorju na sploh, kjer so cene prav astronomske.

Tudi se je kaj malo javnost pozanimala za dokument, ki so ga podpisali pretekli teden radikalni vodje. Kot znano, so politične stranke „zamrzne“ — ni prepovedan njih obstoj, pač pa vsakršno delovanje. A zadnje čase so razni predstavniki „bivših“ političnih strank pričeli s sestanki, se javno izražali o nekaterih problemih sedanjega vodstva itd., itd. Tako so tudi vodje

Ljudske radikalne stranke v svojem manifestu zahtevali obnovo političnega in sindikalnega delovanja. Vlada je enostavno stvar vzela na znanje, in proti omenjeni vodjem vpeljala kazenski postopek. Celotni problem je sedaj pred sodiščem, ki bo izreklo, če so kršili ali ne zakon o delovanju političnih strank. Če jih spoznajo za krive, predvideva zakonik par let zapora. Nekateri menijo, da bi ga zaslužili.

Precej se je pisalo te dni tudi o ministru za vzgojo. Dr. Catalán, o čigar načrtu za spremembo argentinskega vzgojnega sistema smo že pisali, je še vedno tarča za razne kritike. Stvar je prišla že tako daleč, da je moral zanikati, da misli odstopiti, ali da bi imel že spisano ostavko. In kdor pozna argentinsko življenje, ve, da kadar mora minister pisati take izjave, mu voda sega že do grla.

Eno najhujših kritik na ministrov program, in na ministra samega, je te dni izrekel prej omenjeni Mons. Plaza. Ob isti priliki, ko je govoril o „novem“ predsedniku, ga je časnika vprašal tudi o vzgojnem ministru. Poleg drugih izjav je rekel, da minister ni ne preučil in niti ne skuša rešiti enega najtežjih vzgojnih problemov, to je, zapuščanje študijev, tako v osnovni šoli, kot na srednji ali višji. Čeprav je osnovna šola obvezna, se vedno bolj veča število tistih, ki je ne skončajo. In še je dejal msgr. Plaza, da zadnjih 40 let še ni bilo slišati takega hvalospeva laični šoli (proti kateri je Cerkev), kot ga je pretekle dni izrekel minister Catalán, ki da ne deluje ne po črki ne po duhu ustavne listine sedanjega procesa.

Bo vprašanje šolske reforme tudi snov preučevanja izrednega zasedanja argentinske škofovske konference? Verjetno. Škofje zasedajo ta teden, in poleg izključno pastoralnih problemov bodo obravnavali tudi razne druge, npr. razmerje do vlade in kako je vlada odgovorila na tajno pismo, ki so ji ga poslali škofje s svojega prejšnjega zasedanja. Morda bodo potem naslovili javnosti pismo, v katerem bodo izrekli svoje mnenje o raznih vprašanjih sedanjega argentinskega življenja. A nekateri menijo, da določeni problemi in debata o njih med vlado in Cerkvijo ne bodo prišli v javnost.

Mednarodni teden

NA 9. KONGRESU španske partije v Madridu so z veliko večino odobrili Carrillov predlog, da naj se odslej naprej španska partija označuje „marksistična, demokratska in revolucionarna“, namesto „marksistično-leninistična“. Od 1.300 delegatov je za predlog glasovalo 968 partijcev, 248 je glasovalo za dosedanje označbo „leninistična“, 6 delegatov je glasovalo proti obema predlogoma, 40 pa se jih je vzdržalo glasovanja. Najbolj nasprotuje Carrillo katalonska partijska frakcija. Carrillo, kot eden glavnih „evrokomunistov“, se na vse načine trudi, da bi dokazal svetovnemu javnemu mnenju, da španski partiji resno mislijo, kadar govorijo o demokraciji ter je zato predlagal opustitev leninistične označbe španske partije.

FRANCJJA je poslala v puščavsko afriško republiko Čad nove vojaške oddelke v pomoč tamkajšnjemu režimu Feliksa Malouma, ki se bori proti marksistični gverili, ki jo podpira Libija.

PO UGOTOVITVAH organizacije ZN za zdravstvo je leten porast svetovnega prebivalstva lansko leto padel od 30 na 29 na vsakih 1.000 ljudi, kar je prvič, odkar se zadeva proučuje na svetovni ravni. Povprečna starost se je zvišala od 59 na 60 let, povprečno število smrti pa ostaja 12 na vsakih 1.000 ljudi. Če bo letni prirastek prebivalstva na svetu ostal na sedanjih 1,7%, se bo število prebivalstva na svetu do leta 2019 podvojilo od sedanjih 4,2 milijardi.

V ZSSR razporoke naraščajo tako, da je npr. leta 1960 od vsakih deset zakonov eden končal v razporoki, sedaj pa se že od vsakih treh poročenih parov eden razporoči. Ena šestina razporok je že v prvih 90 dneh zakona. Morala je tako na tleh, da je na vsakih deset otrok eden nezakonski. Sovjetsko časopisje in ustanove, ki proučujejo zadevne razmere, so doslej po partijskem ukazu prikrivale ta dejstva, sedaj pa je tudi brezvestne partije prevzel strah pred prihodnostjo narodov v ZSSR in s tem njihovega režima.

ABESINSKI MARKSISTIČNI diktator Megitsu je bil na uradnem obisku v Havani, kjer mu je diktator Castro organiziral množični sprejem in velike slavnosti. Mengitsu se je prišel „zahvaliti za pomoč, ki jo nudi Kuba v boju abesinskemu marksističnemu režimu z nasprotniki.“ Tu je mislil predvsem na spopade s sosednjo Somalijo, v katerih sodelujejo kubanski vojaški oddelki z abesinskimi.

Novice iz Slovenije

KRANJ — Na upravi Gorenjskega stotonsko peč iz leta 1960, in tisočtonsko iz leta 1972.

MARIBOR — Na zahtevo družbenega pravobranilca samoupravljanja so zaradi nepravilne izvolitve odstavili 19. marca izvoljenega direktorja mariborske Drame Marjana Bačka. Gledališki svet je nato imenoval Toneta Partljiča za vršila dolžnosti direktorja in imenoval začasno tričlansko komisijo, ki bo skrbela za načrtovanje in oblikovanje programa. V tej komisiji so Brane Gombač, Tone Partljič in Marjan Bačka; v kratkem pa bodo sestavili tudi razpisno komisijo za izvolitev novega direktorja, ki naj bi prevzel delo še pred prihodnjo gledališko sezono.

LJUBLJANA — Razstava tiskovin za diplome visokih šol z raznih koncev sveta naj bi pomagala ljubljanski univerzi priti do enotnega emblema celotne ljubljanske univerze. Ob priliki te razstave je dekan fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo sklical sestanek predstavnikov 23 članic univerze, na katerem naj bi se dogovorili za ureditev grafične podobe univerze.

LJUBLJANA — Po novem partijskem statutu se komunisti obvezujejo, da bodo aktivno delovali „znotraj delegatskega sistema, v samoupravnih organizacijah in skupnostih. V odnosu do subjektov „socialističnega upravljanja nastopa zveza komunistov kot vodilna idejopolitična sila in ne kot nosilec monopola.“ Tako seveda pravi statut, saj je ni organizacije, ali skupnosti, kjer bi na vrhu ne sedel partijec. Novi so tudi načini o sprejemanju novih članov v partijo: Doslej je imela osebna zahteva prednost, da se nekdo člani v partijo, sedaj pa bo osnovna partijska organizacija sprejela člana, ko bo ugotovila, kakšna je njegova politična opredelitev (?), kakšne so njegove moralne, človeške in delovne kvalitete. Kaj pa potem, ko bo partija sklenila, da se tega in tega člani, pa tisti ne bo hotel postati član, kljub svoji politični opredelitvi itd.?

TRBOVLJE — V trboveljski cementarni bodo leta 1979 začeli postavljati novo 1.500-tonsko peč za klinker. Tako bodo znatno povečali zmogljivost tovarne, ki ima sedaj že zastarelo tri-

KOLIČEVO — Sredi poletja bodo v papirnici Količevo vključili novega velikana — 136 metrov dolg stroj za izdelavo kartona. Predračunska vrednost investicije je 850 milijonov dinarjev, pa bo treba dodati vsaj še 150 milijonov.

PODČETRTEK — V Podčetrtku so pred leti postale znane Atomske toplice, ki vedno bolj vabijo domače in tuje goste. Toda manjkalo je primerne bivališča. Sedaj bo ta stiska odpadla. 1. maja bodo slovesno odprli hotel, ki bo imel 120 postelj.

LJUBLJANA — Petdeset evropskih strokovnjakov za bolezni srca in ožilja se je 20. marca zbralo v Ljubljani na tridnevni kongres. Ljubljana je že drugič gostitelj, odkar so pred osemnajstimi leti ustanovili evropsko zvezo kardiologov, letošnji kongres pa je bil enajsti.

Umrli so od 29. marca do 4. aprila 1978:

LJUBLJANA — Anica Zupanc; Josip Kuštrina, up.; Bogomir Germek; Franc Modričan (78), up.; Marija Penič, up.; Alojzij Peršin, up.; Rudolf Kolenc, up.; Ivana Trtnik r. Dimnik; Rudi Cerkvenik, knjigovodja; Hinko Šimenc, nameščenec radijske postaje; Jože Žargi (83), up., borec za sev. mejo; Pavli Mlakar r. Modic, vd. po svetniku pošt. dir.; Leopoldina Šlibar r. Lozelj (80); Beti Kosec, up. (86); Martin Lumpert, mizar; Pavle Marinšek up.; Anton Koman, up.; Jože Ogrin, vodja poklicnih gasilcev v p.; Milena Saksida, uč. v p.; S. Bernardina Elizabeta, Zagožen, šolska sestra; Stanislav Vadjal, up. major; Martin Kolarčič, up.;

RAZNI KRAJI — Marija Igličar r. Merčon, Stanežič; Jakob Kovčec, Trbovlje; Ladislav Hočever, Bučka; Ivan Zamuda, strojevodja, Trbovlje; Kirnova mama, biv. gostilničarka, Podpeč; Jakob Cerkovnik, up., Boh. Bistrica; Marija Simončič, Zagorje; Dora Gombač r. Kovač, učiteljica, Tržič; Ivana Jenko, Vaše pri Medvodah; Emi Sepe (89), Kisovec v Zagorju ob Savi; Ivan-ka Snoj (87), Dragomelj; Marica Zaletnik, Dravljice; Ivan Lokajner (75), up., Senovo; Marija Flere r. Rode, Kamnik; Anton Lukežič, up., Beriese; Bogomil Čehovin, Dolanci; inž. Marjan Korošec, Celje; Stanislav Ladiha (75), up., Celje; Bojan Ščelca (nesreča), Solkan; Marija Matek r. Kauzar (86), Laško; Jože Gale, Javor; Ferdo Filipič, vodja koncertne poslovalnice, Maribor; Ciril Hočever, uč. v p., Limbuš; Rudi Čamernek, up., Vrhnik; Marica Nanut, uč. v p., Nova Gorica; Ivan Bukovec, obrtnik v p., Dravljice; Terezija Tiselj r. Razdrih, Vel. Lašče; Ivan Hohnjec, med. tehnik, Celje; Cecilija Trampuš r. Koder, Seniška pri Medvodah; Bela Vacik, višji gradb. tehnik v p., Celje; Stanko Senčar, odvetnik, Ptuj; Ivana Kovač, Dobrova; Frančiška Šebenik r. Oblak (89), Dol. Logatec.

Tine Debeljak

(64)

Med knjigami in revijami

KNJIGE HRVATSKE REVIJE

1. Hrvatska revija

Centralna hrvaška revija v emigraciji je gotovo Hrvatska revija, ki sta jo ustanovila pred 27-timi leti v Buenos Airesu pesnika emigranta Ante Bonifacić in Vinko Nikolić, pa jo kmalu nato prevzel Nikolić sam, ki jo vodi vsa desetletja vse doslej z velikim priznanjem vseh emigracijskih Hrvatov, pa tudi z velikim odmevom v domovini. To dokazuje veliki jubilejni zbornik, ki je izšel za srebrni jubilej pred leti. HR je kulturna revija za leposlovje, znanstvo, esej in politiko, ter je tako postavljena na širši temelj kot naše Meddobje; je hrvaška in evropska revija, ki terja za skupni imenovalec idejno različno usmerjenih sodržnikov samo borbo za suvereno hrvaško državo. Tu in tam se ozre tudi na slovenske razmere ter je npr. l. 1971 objavila svojo dvajset strani obširno študijo o slovenski emigrantski književnosti kot prispevek Sloven- cev predstavlja obenem tudi žalost za nas Hrvate“ (648). Sem spada tudi polemika s Klicem Triglavu pod naslovom „Bratska“ briga Srba in Slovenca za nas Hrvate.

Za nas so zanimivi poleg člankov iz sodobnega političnega položaja (Eurokomunizem in Hrvatska, od katerega si Hrvati veliko obetajo) tudi zgodovinski dokumenti, kakor so Bulatov opis o zaroti ministrov Lorkovića in Vokaća l. 1944, ki sta iskala zveze s četniki za skupen nastop proti partizanom, pa ju je Pavelić vrgel iz vlade, kot izdajalca „zaveznikov“, namreč — Nemcev. Prav tako pismo R. Arapovića o „reviziji“ Titovega zadržanja med vojno, ki da je bilo bolj odvisno od Angležev (polk. Donovan), kakor od Moskve.

2. V. Nikolić: Gorak je zemlje krv

Obenem s Hrvatsko revijo je dvajset let izhaja tudi Knjižnica Hrvatske revije, ki je dozdaj izdala tudi lepo število knjig, med katerimi je izšla lani tudi obširna Bleiburška tragedija, ki je letos izšla že v drugi izdaji. Pred leti — menda za petinšestdesetletnico — Nikolićevo, je izšla antologija njegove domoljubne poezije. Letos pa je izšla zbirka Nikolićevih čakavskih pesmi Gorak je zemlje krv (ima 151 strani), ki je svojevrstna pesniška zbirka tako po izredno razkošni opremi in izdaji, kakor tudi po jeziku in vsebini. Je to zbirka vseh pesnikov čakavskih in ikavskih pesmi, ki jih je napisal v dobi še izpred vojne (1935) do se-

daj. Ni jih izbiral po kakovosti, kajti same po sebi predstavljajo enoto in celoto, ki je ni hotel razdirati. So to pesmi o njegovem rojstnem kraju Šibeniku in dalmatinskem okolju v treh razdelkih: 1. Moj grad (Šibenik), Judi i zemlja ter Na pudarici čačine zemlje. Tem je dodal v l. 1975-76 tu prvič tiskan ciklus Poslednja večera, ki opisuje njegovo slovo ob odhodu v emigracijo. Resnično: brave občuti, da tak domačiji pesniški predmet, kakor je življenje dalmatinskih težakov in ribičev, more biti adekvatno prikazan samo v dialektični obliki domačega pogovornega narečja. Delo njegovega očeta, težaka in ribiča, kakor tudi ljubezen matere, pogovor žená v senci ozkih ulic, kamnitih zidov, in ribičev v zatohli krčmi, prodajalk sadja, mlekaric itd. Tu so morski pejzaži z galebi, lastavicami, trgatvijo grozdja... Predvsem pa šibeniški spomeniki kakor so katedrala, zvoniki in ceste dobe svoj poseben sij s koloritom narečnega jezika. Vsekakor: bolj so mi drage te Nikolićeve šibeniške realistične podobe, kakor pa njegova domoljubna pesem, o kateri je npr. v zadnji Hrvatski reviji napisal posebno analizo D. Žan-ko. Zbirki je dodana analiza Nikolićevih čakavskih pesmi izpod peresa Vinka Grubešića, kakor tudi avtobiografija pesnika samega o njegovem delu in pesniškem ustvarjanju pod naslovom Govor moje majke. Razkošno opremo predstavljajo fotografije šibenika, matere in pesnika samega, pa reprodukcije skulpture I. Penića Dalmatinski težak, kakor tudi risbe in skice Biance Penić in Pera Maruna, ki so priložene v tisku na različnem papirju. Dodan je na koncu slovar dialektičnih šibeniških besed, ki so uporabljene v pesmih.

Lepa knjiga in lepo priznanje za njegovo tako plodno in pomembno delo pesnika in knjižnega organizatorja.

3. A. Kadić: Domovinska riječ

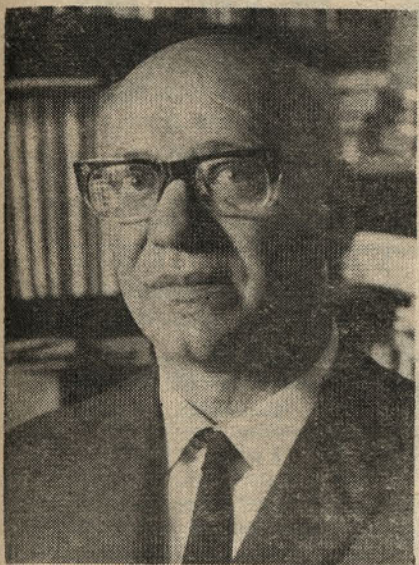
Kot prva knjiga iz literarno zgodovinskega področja v zbirki Hrvatske revije je izšel sedaj izbor literarnih študij delovnega emigrantskega profesorja ruskih in južnoslovjanskih jezikov in literatur na ameriški univerzi, Anteja Kadića. Od l. 1952 srečujemo njegovo ime v angleško pisanih šolskih krestomatijah iz hrvaške in srbske književnosti, po ameriških slavističnih revijah. Je tudi član in sodrnik Društva Slovenistov, ki ga vodi prof. R. Lenčec. Predvsem pa je pisal v Hrvatsko revijo, v kateri je izšlo večina tukaj ponatisnenih študij (325 strani). V 16 esejih iz celotne hrvaške književne zgodovine nam z izbranimi literarnimi problemi prikaže najprej na štiridesetih straneh sintetični pogled na celotno hrvaško književno ustvarjanje od začetka hrvaške pismenosti (Baščanska plošča, Ljetopis popa Dukljanina in Poljičkega statuta) v glagoljici in bosančici, pa pozneje v latinščini. Odtog gre preko dubrovniške književnosti, renesanse in humanizma, preko kajkavske in ilirske dobe do romantike pa realizma in moderne pred prvo svetovno vojno, med vojnama; pa tudi po vojni tako v emigraciji kakor v domovini vse do zadnjih let. To ni samo leksikografski pogled, ampak izvirna oznaka dob in pisateljev in del iz avtopsijske in najnovejših dognanj v emigraciji in domovini. Zgleden zgostčen osebnostni pogled na svojevrstnost in pomembnost te književnosti. Ostale študije gredo v podrobnosti in probleme in sicer tako, da je

iz vsake dobe predstavljen kak značilen mojster. Tako daje močno oznako Marina Držića, govori o neobjavljenem latinskem delu J. Križanića (Bibliotheca Shismaticorum, kjer je 11 prevodov iz problema odnosov do pravoslavja). Piše o demokratični ureditvi Poljičkega statuta. Izredno zanimiv je opis dubrovniškega pesnika J. Djordjevića, pesnika erotike in asketa, mladostnega razuzdanca in pozneje opata in kandidata za škofa in dobrega pesnika, katerega cena vedno bolj raste. Nadaljnji eseji govore o Kadić-Milošiu kot ljudskem prosvetnem delavcu, ki je vplival na vse slovanske preporode, o Strossmajerju in Bolgarih, o Kranjčevićem Jezusu na barikadah francoske revolucije (o Mahničevem odklonilnem razmerju do njegove poezije); o današnji pomenu modernista-bohema Matoša, o Matošu in Krležu v odnosu do Starčevića; o Tinu Ujeviću, o Andrićevih bosanskih „ujcih“—franciškanih; o predvojni poeziji D. Tadijanovića in po vojni novelah Galeba; o Nazorjevi partizanski starčevski ljubezni in nje poeziji ter najnovejših pesnikih v domovini Kaštelanu in Vesni Parun. Ne razumem pa, zakaj ni dodal še podobno iz emigracijske hrvaške poezije, saj je napisal nekoč prav on lepe besede o pokojnem velikem Viktoru Vidu, ki je umrl v Buenos Airesu in so po smrti njegovo pesem izdali tudi v Zagrebu.

Knjigi je dodana tudi bibliografija A. Kadića, iz katere se vidi njegova delavnost in njegov pomen. Priredil jo je S. Karić.

Veseli smo te izdaje Kadićevih študij, s katero je prišla zdaj do veljave njegova resnična strokovna najnovejša informiranost o problemih hrvaške književnosti v celoti.

Dr. Tinetu Debeljaku ob 75-letnici

Mudi se mu; zato vedno hiti. Kljub temu večkrat zamudi seje in prireditve. Izdela si preobširen načrt, kaj vse naj bi napravil tisti dan ali večer. Pozablja na razdalje v Vel. Buenos Airesu. Za kak urnik ni natančen, ne poudari ne poudari. Bera kadar le more: na vožnji, v kavarni, celo med uradno soto Svobodne Slovenije hiti, pograbiti kako revijo ali knjigo, ki je še ni videl in jo začne brati. Doma bere kadar utegne. Če mu čez dan zmanjka časa, ga nadomesti ponoči. „Do treh jutraj sem bral,“ pravi večkrat, „nato sem štiri ure spal; kar dosti je bilo; pa še popoldne sem malo zadržal, pol ure in sem kar dober.“ Če ga kaka knjiga prav posebej zanima, pa kar „potegne“ dokler ne pride do zadnje strani, četudi takrat že sonce vzhaja. Pri tem pa piše, piše, veliko piše. Iz najrazličnejših področij. Piše z izredno lahkoto. „Ko pišem, sem kakor petelin kadar poje“ je dejal nedavno. Rokopisi oziroma tipkopisi: vsebina odlična, zunanja oblika komaj zadostna ali nezadostna. Ko je natisnjeno, bralci berejo z velikim zanimanjem, stavce predvsem zanimajo črke, če so vse vidne in vsaj prilično v vrsti in če je mogoče, da nista ena vrh druge. Ker se tega ne drži, pri stavcih ni posebno priljubljen.

Krog svojega doma v Haedu se vozi s kolesom po nujnih opravkih. Pa sta pred dobrim mesecem na cesti, kjer je med avtomobili njegov bicikel prava bela vrana, trčila avto in njegov bicikel. Seveda je podlegel bicikelj, ki ni bil več za rabo. Kolesarja so odpeljali za par ur v bolnico. Nato so ga poslali domov. Nekaj noči so ga bolela rebra, pa jih ni hotel pokazati roentgenu, češ da ni nič. Bolj važno je bilo, da je dal čimprej popraviti bicikel. Za mesec marec pa je odšel s svojo gospo Vero v Miramar na počitnice nabirat gobe.

In vrhu vsega tega je izredno skrben dedek svojim 12 vnukom.

Tak je vsakdanji dr. Tine Debeljak, ki bo prav na dan, ko bo izšla a številka Svobodne Slovenije, to je 27. aprila izpolnil 75 let. Nikakor ni naš namen prikazati v tem članku osebnost in delo Tineta Debeljaka. Niti poizkusiti ničemo. Če bi hoteli to storiti vsaj v glavnih potezah, bi morali pisati zato bolj poklicani pisci. Ne bi pa bilo zadosti da bi izdali v ta namen povečano številko Svobodne Slovenije, ampak bi bilo nujno izdati celo knjigo.

Življenjsko delo dr. Tineta Debeljaka je tako razsežno, tako mnogovrstno in tako izredno, da ga bo zgodovina nedvomno potrdila ne le kot osrednjo osebnost slovenske književnosti in emigraciji, ampak ga bo uvrstila med vrhove kulturnih ustvarjalcev vsega slovenskega naroda.

Naj pokličemo v spomin samo to, kar je bilo napisanega pred 25 leti ob Debeljakovi 50-letnici. Tedaj so pisali: Marjan Marolt v Svobodni Sloveniji (1953), prof. Geržinič v Meddobju (1954), Karel Mauser v Ameriški domovini (1953) in drugi. Zgoščeno pa vendar najbolj konkretno je prikazal jubilara ob njegovi 50-letnici Marjan Marolt in to kot pesnika, znanstvenika, prevajalca, publicista, kulturnega organizatorja in političnega delavca. Kot mentorja mladih umetnikov v domovini ga je uvrstil Marolt med Cozja, Janežiča, Stritarja in Levca. Prikazal

je postaje jubilarne življenjske poti: škofja loka, gimnazija št. Vid nad Ljubljano, vojaška služba v Bilečah in Sarajevu, lektor na univerzi v Krakovu, urednik Doma in sveta v Ljubljani, gimnazijski profesor v Črni gori v Nišiu (kjer se je spoznal z Džilasom), zopet v Ljubljani kot urednik Slovenca, nato v Pragi, kjer se pripravlja za docenturo na Poljskem, zopet v Ljubljani, vojna, begunstvo — Rim, emigracija — Argentina. Marolt je zaključil pred 25 leti svoj članek: „Ponosni smo, da je ta človek z nami in srečni smo, da je star šele 50 let.“

Prof. Geržinič je v Meddobju 1. 1954 poudaril, da Debeljakovo delo v književnosti obsega celoto tega področja, to je besedno umetnostno tvorbo, književno zgodovino s kritiko in organizacijsko delovanje. Po Geržiničevem mnenju moramo iti prav do Levstika, da dobimo podoben primer nadarjenosti in prizadevanja na raznih odsekih. Geržinič je tudi mnenja, da ima Debeljak vpogled v zakulisje našega kulturnega dogajanja in v njegovo človeško stran, kot sta imela pri nas samo Levce in Prijatelja. In še poudarja Geržinič: „Že samo dejstvo, da je človek, ki je doma opravil toliko in tako odgovorno delo in ki je tako razgledan po svetu, da je ta človek med nami tu zunaj, bi nam bilo v veliko tolažbo. A ta človek tu neprestano naprej dela, prihaja na dan z največjimi stvaritvami. Na vseh treh področjih je neugnane tvoren, poln pobud in vedno pri dobri stvari.“

Da je Debeljak vztrajal tudi po 50 letih življenja v svoji neugnani tvornosti, polnosti pobud in da je vedno pri dobri stvari je dokaz njegova avtobiografija, ki jo je napisal na željo uredništva v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1968 v poglavju Slovenstvu v čast.

Marsikdo je že ugotovil po razgovoru z Debeljakom, da je to živ leksikon. Zopet nam je prinesel jubilar sam nov dokaz za to, ko je napisal edinstveno razpravo v zadnjem Zborniku Svobodne Slovenije 1973/75 „30 let zdomske emigracijske književnosti, 1945-1975“. Ta razprava ali študija je mnoge presenetila in je bilo splošno priznanje: „Kaj takega zmore samo Debeljak!“

Debeljakova ustvarjalnost pa presega v obilni meri slovenski okvir. Saj je kot prevajalec, kritik ali v drugačnih oblikah posegal in še posega v književnost raznih narodnosti: hrvaško, srbsko, slovaško, poljsko, rusko, češko, ukrajinsko, lužiško-srbsko, italijansko, kasteljansko, nemško in tudi madžarsko.

Znano je tudi jubilarovo politično-publicistično delo. Pred vsem je začel že v prvih letih emigracije sistematično zbirati gradivo o revoluciji v Sloveniji. Vemo, da ima obširen rokopis knjige o revoluciji, pa ga še ne da iz rok in v tisk. Kar naprej zatruje, da rokopis še ni popoln, da je npr. zvedel še za to ali ono novo knjigo, ki je kje izšla in se nanaša na tisto dobo, da je nujno da jo dobi in prebere da bi bila njegova zgodovina o revoluciji čimbolj znanstvena in dokumentirana. Prav bi storil, če bi se vendar le odločil in napravil piko, dokončno piko na rokopis in ga dal iz rok.

Pri vsem delu, ki ga opravlja, je predsednik Slovenske Kulturne Akcije, član Narodnega odbora za Slovenijo, član načelstva SKD-SLS, član uredniškega odbora Svobodne Slovenije in profesor na ukrajinski univerzi v Buenos Airesu. Na ukrajinskem in slovenskem oddelku predava primerjalno zgodovino slovanskih književnosti. Na slovenskem oddelku pa tudi zgodovino slovenske književnosti.

Vemo, da današnji povprečni svet ne ceni preveč niti kulturnih ustvarjalcev, niti njihovih del. Bolj je navezan na materialne odbrane. Debeljaka to ni motilo, da bi morda pri ustvarjanju in pri delu popustil. Ob njegovem 75. rojstnem dnevu mu zato kličemo: Ponosni smo dragi Tine, da si med nami. Tako trdimo, da si eden največjih mecenov naše emigracije in slovenskega naroda. Nisi mogel dati materialnih dobrin; dal pa si nam neuničljive zaklade kulturnega bogastva, ki je sad tvojih talentov in neugnane delavnosti. Bog te živi!

M. S.

31. občni zbor društva Zedinjena Slovenija

„Zedinjena Slovenija“, društvo, ki stremi za tem, da bi čimbolj pomagalo ohranjevati slovensko skupnost v Argentini — v medsebojnem spoštovanju z drugimi društvi in organizacijami —, je 16. aprila podalo obračun o svojem delu v preteklem poslovnem letu. Občni zbor je odprl predsednik društva Marjan Loboda v Slovenski hiši. Ugotovil je, da je bil občni zbor pravilno sklican, da je sklepčen v skladu z društvenimi pravili; pozdravil je vse navzoče, takoj nato pa se je spomnil umrlih članov — Franceta Vitriha, Angele Lovše, Ivanke Dimnik, Ivane Oblak, Aleksandra Majhna, Pavla Rupnika, Ludvika Megušarja, Franca Dolenc, Marije Gerkman, Cirila Povšeta, Levstika Franca, Olge Rupnik in Leopolda Sparhakla; navzoči so nato zmolili očenaš za večni pokoj rajnih. Udeleženci so zatem soglasno odobrili pozdravna pisma kardinalu primasu Argentine J. C. Aramburuju, predsedniku republike generalu J. R. Videli in predsedniku Narodnega odbora za Slovenijo Milošu Staretu. Predsednik Marjan Loboda je nato še pozdravil gosta iz Kanade Petra Markeža, kateremu so se navzoči s plaskanjem zahvalili za udeležbo.

Po izvolitvi dveh overovalcev zapisnika letošnjega občnega zbora so navzoči sprejeli predlog Slavimirja Batagelja, overovalca zapisnika lanskega občnega zbora, naj se zapisnik odobri brez branja, kar je bilo sprejeto.

Pred začetkom poročil upravnega odbora in referentov, je občni zbor sklenil, da bo razprava o le-teh na koncu. Tajniško poročilo je prebral Tine Selan; v kratkih obrisih je podal delo društva, ki šteje 878 članic in članov. Lani je pristopilo 8 novih članov, umrlo pa jih je 11; odbor se je redno sestajal na seje, delo v pisarni društva in knjigovodstva sta se sistematizirala. Delo skrbno vodi gdč. Mija Markež, pisarna je odprta od ponedeljka do petka v popoldanskih urah.

Blagajnik Marjan Skvarča je bil zadržan, zato je njegovo poročilo prebral predsednik Marjan Loboda. Društvena aktivna so znašala 3.612.955.— pesov; članarina je bila seveda eden glavnih virov dohodkov — prinesla je v pretekli dobi 924.173.— pesov. Članarino redno plačuje 70% članov. Odbor je izvedel lani kar uspešno akcijo za poravnava zaostale članarine. Drugi dohodki pa so bili razni darovi, pridobljene obresti, dohodki od prireditve, med izdatki pa so glavne postavke plače in socialne dajatve, honorarji in potnine, najemnina za prostore, stroški prireditve in radijska ura.

Prosvetni referent Stanko Jerebič je opisal delo na tem polju, omenil, da je društvo sodelovalo pri raznih prireditvah, tako pri vsakoletnem Slovenskem dnevu, ki je bil lani v Slovenskem domu v San Martinu, pri junijski proslavi za padlimi borci za svobodo slovenskega naroda in žrtvami revolucije. Referat ima veliko polje za delo, vendar ni mogoče vedno uspešno delati, treba bi bilo več povezanosti in koordinacije z drugimi društvi in ustanovami.

Tudi mladinski referat, ki ga vodi Stanko Mehle, ima težave, ki so predvsem organizacijske narave. Referent je naglasil, da po njegovem mnenju delo tega referata še nikdar ni bilo jasno izdelano, zato je skušal to izvesti in je v ta namen stopil v stike z različnimi ljudmi, ki se zanimajo za mladino in ji na ta ali oni način pomagajo pri njenem organizacijskem delu. Ob razgovorih s prejšnjimi referenti so prišli do zaključkov, da je treba ustanoviti nekaj mladinski svet, ki bo koordiniral delo na raznih področjih in naj bi prišlo še v tej poslovni dobi do izvedbe. Med prizadevanji mladinskega referata je omenil pripravo načrta za izvedbo turnirja za naslov šahovskega prvaka. Kvalifikacijski turnirji naj bi bili po domovih, prva dva uvrščena iz vsakega Doma pa bi se uvrstila v finale. Ker so se ti turnirji izvedli le v Slomškovem domu, v Slovenski vasi in v Slovenskem domu v San Martinu, bodo iz ostalih Domov poslali na finale po dva igralca, vsi ti pa se bodo pomerili za naslov slovenskega prvaka v Argentini. Mladinski referat je prevzel v imenu društva tudi pokroviteljstvo odbojarske reprezentančne skupine, ki nastopa v tretji ligi argentinske odbojarske zveze pod imenom „Zedinjena Slovenija“. Svoje poročilo je referent sklenil z besedami, da Zedinjena Slovenija brez mladine ne more živeti, mladina brez podpore in pomoči starejših tudi ne, zato mora društvo podpirati delo z mladino in za mladino.

Šolski referent France Vitrih je poslal občnemu zboru obširno poročilo o delu šolskega referata. Iz poročila posnemamo, da šolski referat društva Zedinjena Slovenija vodi ali pomaga voditi slovensko osnovno šolstvo v trinajstih krajih Argentine: v Buenos Airesu, San Justu, San Martinu, Slovenski vasi, Ramos Mejiji, Castelarju, Berazateguiju, Carapachayu, Mendoza, Miramaru in Tucumanu ter v San Luisu in v Barilochoh. Osnovno slovensko šolo v Argentini obiskuje trenutno 520 otrok, 63 je učitelj in učitelj, katehetov 10; posebne šolske odbore staršev pa imajo v devetih krajih. Vodstvo šol Velikega Buenos Airesa se sestaja na mesečnih sejah, z ostalimi šolami pa je referent v pisemnih zvezah. Osnovne šole imajo že ustaljene redne prireditve in izlete, sodelujejo tudi pri raznih drugih prireditvah v posameznih Domovih; šolski referat pa tudi pripravi in vodi vsakoletno počitniško kolonijo pri dr. Hanželiču v kordobskih gorah.

Organizacijski referent Božo Stariha je poročal o naporih za obveščanje argentinske javnosti ob raznih prilikah, predvsem ob junijski komemoraciji za padlimi v borbah za svobodo. Sporočil je tudi, da društvo pripravlja izdajo brošure v kasteljansčini o Sloveniji z zgodovinskim orisom in z osvetlitvijo dogodkov ob koncu druge svetovne vojne.

Predsednik Marjan Loboda je v svojem poročilu poudaril, da je društvo — tako kot v prejšnjih — tudi v pretekli poslovni dobi vztrajno, tiho a vendar uspešno posegalo na različna področja slovenskega organiziranega društvenega življenja. Po tridesetih letih tega dela Zedinjena Slovenija bolj in bolj dobiva značaj predstavnika in koordinatorja tega našega nadvse pestrega življenja. Delo društva bo vedno usmerjeno v glavni cilj: ohranitev organizirane slovenske skupnosti v Argentini na podlagi svobodne volje in odločitve in v medsebojnem spoštovanju. Druga naloga pa naj bi bila tudi ohranjanje in utrjevanje našega poslanstva, ki ga imamo kot slovenska politična emigracija. Trideset let emigracije je gotovo marsikaj spremenilo med nami, ostala pa je dolžnost zvestobe rodu, iz katerega smo izšli in ostalo je poslanstvo pričevanja in dela za svobodo slovenskega naroda.

Ob zaključku svojega poročila je prebral posebno pozdravno pismo, ki ga objavljamo na uvodnem mestu, naslovljeno vsem slovenskim svobodnim organizacijam in ustanovam v svetu in predlagal v imenu upravnega odbora, naj občni zbor pismo odobri, kar so navzoči s plaskanjem soglasno odobrili.

V imenu nadzornega odbora je nato Marjan Pograjc predlagal občnemu zboru, naj odobri delo društva, kar je bilo tudi soglasno sprejeto.

Sledila je živahna razprava k poročilom odborikov in referentov, v katero so posegli člani Milan Magister, msgr. Anton Orehar, Tone Bidovec, Tine Vivod, Maks Osojnik, Jernej Štefe, Marjan Šifer, Franc Pernišek, Miloš Stare, dr. Alojzij Starc, dr. Tine Debeljak. Razprava se je tikala nujnosti dviga članstva v društvo, govorilo se je o morebitni potrebi društvene reorganizacije, o ustanovitvi Slovenske zbornice, v katero naj bi bili delegirani predstavniki vseh slovenskih društev, ustanov in organizacij, o delu in ciljih mladinskega referata, o čuvanju idejne jasnosti v naših šolah; padlo pa je tudi vprašanje, zakaj ni bilo poročila o delu Srednješolskega tečaja ravnatelj Marka Bajuka, za katerega delo finančno skrbi društvo že dolgo vrsto let.

Po koncu razprave je upravni odbor predložil občnemu zboru v odobritve predlog o povišanju članarine in o zvišanju posmrtninske podpore. Občni zbor je predlog sprejel: Nova članarina velja od januarja 1978 in znaša 500.— pesov mesečno za člana. Poročeni plačajo za ženo še 250.— pesov in za vse otroke do 18 leta še 50.—; posmrtninska podpora pa se dvigne na 100.000.— pesov. Odobreni predlog tudi natanko določa, kdo ima pravico do posmrtninske podpore in kako in v kakšnem roku morejo postati upravičeni do podpore člani, ki poravnajo zaostalo članarino.

Predsednik Marjan Loboda je nato poročal o položaju glede Slovenske radijske ure. Vprašal je udeležence občnega zbora za mnenje glede ohranitve te ure, ki bi bila v bodoče ob nedeljah ob osmih jutraj. Velika večina

je bila mnenja, da je slovenska radijska ura velikega pomena in je potrebno storiti vse, da se kljub višjim stroškom ohrani. Ker pa društvo Zedinjena Slovenija le vodi slovensko radijsko uro, je občni zbor pooblastil upravni odbor, da z ostalimi domovi in organizacijami najde način za finančno plat radijske ure.

Pred zaključkom rednega občnega zbora se je gost iz Kanade Peter Markež zahvalil za vabilo k udeležbi občnega zbora, čestital k delu Zedinjeni Sloveniji in tudi vsem ostalim društvom, Domovom, organizacijam in ustanovam in zaželel vsem uspešno rast v prihodnjih letih. Predsednik Marjan Loboda se je gostu zahvalil za vzpodbudne besede in voščila in nato sklenil 31. redni občni zbor.

Slovinci po svetu

G. Anton Nose — okrevaj

V Argentini je živel dolgo let g. Anton Nose, ki ga vsi starejši Slovenci naše emigracije dobro poznajo in ga imajo v najlepšem spominu. V zadnjih tednih smo v uredništvu Svobodne Slovenije dobili več zaskrbljenih vprašanj, kaj je z g. Nosetom, ker so njegovi prijatelji zvedeli, da je težko bolan.

Veseli nas, da moremo sporočiti, da je g. Nose na poti popolnega okrevanja. Oglasil se je že sam s pismom in sporočil, da je 25. decembra lanskega leta na poti k jutranji maši na poledeh tleh tako nesrečno padel, da je dobil pretres možganov. Prepeljali so ga v bolnico v Celovec od koder je bil po 14 dneh odpušen kot zdrav. Dne 26. marca pa ga je na njegovem domu v Šmihelu pri Pliberku zopet napadla bolezen in je zdravnik ugotovil možgansko kap. Stanje je bilo zelo kritično, toda po petih dneh se je že začelo boljšavati, tako da upa, da bo konec meseca popolnoma zdrav, če je božja volja, kot pravi v pismu, ki ga je pisal 11. aprila.

Bog daj, da bi se to res zgodilo.

Slovinci v Argentini

SAN MARTIN

Sprehod po Evropi

Na prvem letošnjem prosvetnem večeru v Slovenskem domu v San Martinu nas je v soboto, 15. aprila g. župnik France Bergant v svojem skiptičnem predavanju popeljal v Evropo. Pokazal je razna mesta, posebej pa izredno mnogo najlepših katedral po vsej Evropi. Za zaključek pa nam je pokazal tudi več zelo lepih planinskih slik. Lep obisk je bil dokaz, da si ljudje želijo takih prosvetnih večerov. Prireditve je začel in vodil kulturni referent doma g. Janez Petkovšek, ki se je po končanem predavanju g. Berganta lepo zahvalil za velik užitek, ki ga je nudil s svojim skiptičnim predavanjem.

BUENOS AIRES

ŠAHOVSKI TURNIR

V soboto 6. maja ob 18. uri se bo pričel v Slovenski hiši turnir za naslov prvaka slovenske skupnosti.

Turnir organizira mladinski referat Zedinjene Slovenije s sodelovanjem krajevnih mladinskih referentov, tekmuje pa najboljša šahista iz vsakega Doma.

Z žrebom bodo tekmovalci razdeljeni v dve skupini, tako da bo iz vsakega Doma eden v vsaki. Prva dva iz ene in druge skupine bodo v finalnem tekmovanju odločili prvenstvo. Pri igrah se bodo uporabljale šahovske ure, tako da bo imel vsak igralec za prvih 40 potez 1 1/2 uro, za nadaljnje, ni določenega časa; poleg preostalega časa pa še dodatne pol ure. Ker nam še par ur manjka, prosimo vsakega, ki bi jo mogel preskrbeti, da nam to čimprej sporoči.

Vse šahiste prosimo za točno udeležbo, ker bodo sicer izpadli iz žreba.

DAROVALI SO:

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije je daroval Bariločan \$ 10.000 pesov. Iskrena hvala.

Uprava Svobodne Slovenije

PO ŠPORTNEM SVETU

ARGENTINSKI boks je priboril nov svetovni naslov. V San Remu v Italiji je Argentinec Hugo Corro premagal Kolumbijca Rodriga Valdeza in osvojil naslov svetovnega boksarskega prvaka v srednježteži kategoriji. Valdez je bil svetovni prvak po odstopu znanega argentinskega boksarja Monzona.

NA SMUČARSKEM skakalnem tekmovanju v Oberwiesenthalu v NDR je nastopilo 2. aprila 72 skakalcev iz 13 držav. Zmagala sta dva domaćina Glass in Eckstein, Bogdan Norčič pa se je uvrstil na izredno dobro tretje mesto s skokoma 87, 83 in s 235,5 točkami, zmagovalec Glass je dobil oceno 251 s skokoma 87,86, Eckstein pa 235 točk s 85,5 in 84,5.

NA ENEM zadnjih veleslalomih, v Filzmoosu, v Avstriji je 2. aprila Bojan Krizaj zasedel 4. mesto med 109 tekmovalci iz Jugoslavije, Švice, Avstrije in ZNR. Prva tri mesta so zasedli Av-

striji Jaeger, Enn in Ortner; drugi slovenski alpski smučarji so se uvrstili na slabša mesta — Kuralt je bil 17., Strel 26., Pretnar 36.

NA POKLJUKI je Vinko Poklukar iz Gorij osvojil državno prvenstvo v smučkem teku na 50 km v času 2h29m 59s. V klasični kombinaciji pa je prvo mesto osvojil Pavliha.

KOLESARJI iz Slovenije so dosegli 2. aprila lep uspeh. Na 110 km dolgi cestni dirki Beograd-Smederevo-Beograd je zmagal Kranjčan Ropret, na dirki Beograd-Komaj-Beograd (125 km) pa Zanošar, član ljubljanske Roga.

JUGOSLOVANSKA mladinska nogometna reprezentanca se je z zmago nad Romunijo uvrstila v finalno tekmovanje Evropske nogometne zveze. V moštvi, ki je premagalo Romune tako doma kot v povratni tekmi z 2:0, sta igrala tudi dva Slovenca — vratar Igor Mrkun in napadalec Marko Elsner.

OBVESTILA

SOBOTA, 29. aprila:

Pouk Slov. srednješolskega tečaja „Rav. Marka Bajuka“ ob 15 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. aprila:

Izlet mladine, deklet in fantov na Sanjuško domačijo, ki ga organizirata zvezna odbora SDO in SFZ.

Slovenski odbojkaši vabijo na tekme, ki se bodo odigrale v Našem domu v San Justo po mladinskem izletu. Nato družabni večer v dvorani doma.

PONEDELJEK, 1. maja:

SKAD vabi vse visokošolce in visokošolke na tradicionalni študijski dan,

ki bo na državni praznik, 1. maja, ob 9,30 v Slovenski hiši. Ob 13. bo skupno kosilo (prijava po možnosti do torka 25. aprila), popoldne bo debata, nato občni zbor, ob sklepu pa sv. maša.

SREDA, 3. maja:

Sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. uri. Na programu razgovor o aktualnem vprašanju.

SOBOTA, 6. maja:

V Slovenskem domu v San Martinu mladinski ples, ki ga prireja SDO in SFZ v San Martinu.

V Slovenski hiši pričetek šahovskega turnirja za naslov prvaka slovenske skupnosti.

NEDELJA, 7. maja:

V slov. cerkvi Marije Pomagaj

SLOVENSKI ODBOJKAŠI

te vabijo po mladinskem izletu v nedeljo, 30. aprila 1978

v Naš dom v San Justo

Kot se je lansko leto predstavila starejša skupina, katera je dosegla III. kategorijo, se bo letos predstavilo ob

ob 19: Mlajše moštvo Zedinjena Slovenija proti Huracán de San Justo.

ob 20: Dekliška skupina Zedinjene Slovenije proti Sociedad Alemana Villa Ballester.

Po igrah prosta zabava

ob zvokih orkestra "TRIGLAV" in s sodelovanjem znanega Dick-jockeya LET POPO MUSIC

V primeru slabega vremena se bodo vršile tekme na igrišču Huracán de San Justo.

Posebej vabljeni starši in starejši!

Slovensko katoliško akademsko starešinstvo

S. K. A. S.

naznanja študijski cikel za leto 1978, ki se začne s tečajem

dr. Milana Komarja

pod naslovom "IDEJNI TOKOVI SODOBNEGA SVETA", II. del (Poizkus filozofskega razbiranja novejših zgodovine in luči krščanskega realizma.)

Predavanja bodo vsako zadnjo soboto v mesecu od 16. do 19. ure v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, od 29. aprila do 25. novembra. Vabljeni vsi rojaki, posebno še starešine, akademiki in absolventi srednješolskega tečaja.

Celoletna vpisnina \$ 5.000.—; za študente \$ 2.500.— plačljivo v obrokih. Prijave pri tajništvu tečaja: tel. 655-2752 ali pol ure pred prvim predavanjem. — Na razpolago bodo skripta.

ob 9,30 mladinska sv. maša, nato zvezni sestanek SDO in SFZ v mali dvorani Slovenske hiše.

V slovenskem domu v Carapachayu proslava obletnice doma s celodnevno prireditvijo.

NEDELJA, 14. maja:

Slovensko romanje v Luján.

SOBOTA, 20. maja:

Avdiovizual o Antartiki ob 20 v Slovenski hiši. Vabi SKAD. V Berazateguiju 2. mladinski ples.

JAYNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 41-1413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 628-4188.

SLOVENSKO DRUŠTVO V CARAPACHAYU

praznuje v nedeljo 7. maja

Obletnico ustanovitve in blagoslovitve Doma

z naslednjim sporedom:

11.15 DVIJANJE IN POZDRAV ZASTAVAM
11.30 SV. MAŠA ZA ŽIVE IN POKOJNE ČLANE DOMA
13.00 SKUPNO KOSILO
16.00 KULTURNI PROGRAM Z GOVOROM G. MARJANA LOBODA

Po kulturnem programu sledi prosta zabava.

IGRA SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ANSAMBEL

Vsi rojaki prav pristočno vabljeni!

Seja Prezidija jugoslovanske KP

VRHUNEC KARDELJEVE DIALEKTIKE

V nekaj prejšnjih številkah našega tednika smo bralcem postregli z najnovejšimi podatki o razmerah v komunistični Jugoslaviji, zlasti kar se tiče stanja v partiji, o njeni številni moči — ki je manjšinska stranka, toda ker edina, se s terorjem (ki danes ni samo fizični) in s pomočjo od zunaj, vzdržuje na oblasti —, o partijskih razmerah v jugoslovanski vojski ter o gospodarskih problemih, ki tarejo državo, vključno in prav zaradi njegovega samoupravljalnega sistema, za katerega tudi njegov stvarilec Kardelj sam ne ve, kaj prav za prav je. Edino, kar Kardelj in z njim partija ve, je to, da se hoče za vsako ceno vzdržati na oblasti nad južnoslovanskimi narodi.

Danes bi našim bralcem na kratko prikazali, kako partijski vrhovni forum, ki se imenuje Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije in ki trenutno šteje 166 članov, dejansko vodi partijsko politiko in oblast nad jugoslovanskimi državljani v Jugoslaviji; pa še, kako tudi ta Centralni komite ni dejanska vrhovna odločilna oblast v partiji in državi, temveč le njegov 48 članski izvršni odbor, ki se imenuje prezidij. V njem je na prvem mestu seveda diktator Tito, za njim pa Kardelj, Dolanc, itd. Ta 48 članski partijski odbor, in še v tem le nekaj naj-

ožjih Titovih sodelavcev, med katerimi sta bila včasih tudi šef policije Ranković in Djilas, ima absolutno oblast nad državo in je zato tudi absolutno korumpiran. Absolutna oblast namreč absolutno korumpira.

Celoten Centralni komite je v letu 1977 zasedal samo — enkrat, in sicer 24. maja, en dan pred uradnim Titovim rojstnim dnevom, ki je postavljen na 25. maj. Zbralo se je 144 partijskih veljakov samo zato, da so odlikovali svojega vodjo, in to že tretjič, z „redom narodnega heroja Jugoslavije“ za njegovo 85. rojstni dan in sicer za „izredne zasluge in njegov preroški in ustvarjalni doprinos“ za jugoslovanski socializem (Borba, 25. maja 1977). Glavni govornik je bil Hrvat dr. Vladimir Bakarić, hrvaški predstavnik v predsedstvu države in v prezidiju centralnega komiteja ter je, kakor običajno ob podobnih prilikah za prejšnje Titove rojstne dneve, govoril o diktatorjevem „revolucionarnem delovanju“. Tito se mu je na kratko zahvalil.

Prezidij centralnega komiteja, se pravi 48 članov izvršnega odbora te partijske skupnosti, pa je imel v letu 1977 sedem sej. Zaradi vpogleda v našin sej in tematike, ki jo na teh sejah vrhovno vodstvo partije in države obravnava, približujemo našim bralcem

na kratko potek vseh sedmih sej prezidija partijskega centralnega komiteja v lanskem letu.

Prvo sejo je imel 31. januarja. Na programu: priprave za 11. kongres jugoslovanske KP, predviden za junij letošnjega leta. Ustanovili so pripravljalni odbor, sestavljen iz 28 članov, ki mu predseduje Stane Dolanc, glavni partijski tajnik. Odobrili so poročilo o notranji aktivnosti prezidija CKKP in določili Milana Rakaša, člana CKKP, za novega glavnega urednika partijskega glasila Komunist.

Druga seja je bila 2. marca. Tema: problemi državne „samo-obrambe“. Poročilo je podal gral. Ivan Kuč, član izvršnega odbora; ustanovili so tudi 111 članski odbor pod vodstvom Dušana Petrovića z nalogo, da pripravi vse državno proslavo Titovega 85. rojstnega dneva in 40. ietnico njegovega vodstva jugoslovanske KP. Nijaz Dizdarević, član centralnega komiteja, je bil določen za šefa novega založniškega odbora Komunističnega publicističnega centra.

Tretja seja je bila 8. aprila. Tema: poljedeljski problemi. Glavno poročilo je podal šef hrvaških sindikatov Milutin Baltić, medtem ko je član izvršnega odbora Ali Sukri, vodja partijskih kadrov, govoril o partijskem delovanju na kmetijskem sektorju. Od 217.588 kmetov, ki so člani partije v državi, je samo 70.000 zasebnih kmetov. Enajst partijskih delegatov je bi-

lo določenih za partijsko konferenco v dovoli. Istočasno je bil drugi sestanek pripravljalnega odbora za 11. partijski kongres.

Četrta seja je bila 17. maja. Na programu: ideološko-politični pogledi na socialistično transformacijo v vzgoji. Glavno poročilo je dal Hrvat Josip Vrhovec. Sklenili so tudi, da bo sklicana izredna seja Centralnega komiteja partije dan pred Titovim rojstnim dnevom, 24. maja (glej zgoraj).

Peta seja — 13. junija. Tematika: Osnove političnega sistema socialistične samoupravne demokracije. Glavni govornik je bil Edvard Kardelj. Ta seja je bila za opazovalce partijskega razvoja v Jugoslaviji in za dialektiko kardeljevskega marksizma najzanimivejša. V svojem značilno dolgovznem poročilu, nabitem s tujkami in včasih celostranskimi stavčnimi periodami, da jim ni bilo moči ločiti repa od glave, se je budoči Titov naslednik v Beogradu, za kar so ga nekateri opazovalci na Zahodu že proglasili, iznebil danes med sovjetskimi slovitimi trditve: „Res je, da vlada v Jugoslaviji enopartijski sistem in da zato ni drugo, kakor enopartijska diktatura, kar je slabo. Toda res je tudi, da na Zahodu vladajo večpartijski sistemi, večpartijski sistem pa je večpartijska diktatura. Niti eno niti drugo ni demokracija. Edini sistem, ki zagotavlja delovnemu ljudstvu polne človekove pravice in svobodo je jugoslovanski sistem samoupravnega plu-

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavle Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 5824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 1.362.266

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1978:
za Argentino: \$ 8.500.— (850.000), pri
pošiljanju po pošti \$ 9.500.— (950.000);
ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko
pošto 25 USA dol.; obmejne države
Argentine 20 USA dol.; Avstralija 31
USA dol.; Evropa 28 USA dol.; ZDA,
Kanada in Evropa za pošiljanje z
navadno pošto 19 dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.
33-7213.

NEDELJA, 28. maja:

Zegnanje pri Mariji Pomagaj v
Buenos Airesu.

Iz dolgotrajnega trpljenja je proti jutru 18. t. m. odšel pred
božje obličje gospod

Franc Draksler

Ostaja nam upanje na snidenje v nebesih pa zgled njegovega
življenja in spomin na njegovo dobroto.

Zahvaljujemo se g. dr. Starcu, ki je bolniku dolge tedne prinašal
sv. obhajilo in g. Bergantu za daritev sv. maše, spremstvo in molitve.
Bog povrni tudi vsem, ki so nam v hudi preizkušnji bili v tolažbo in
pomoč.

Solza za umrlim izhlapi, cvet na njegovem grobu ovne, molitev
za njegovo dušo pa sprejme Bog.

Za njim žalujejo:

Žena Marija,
hčere: Mara por. Oblak z družino,
Heda por. Bergant z družino in
Marta;
sinovi: Jože z družino, Franci, Tone,
sestre: Ivana in Manca z družinama,
brat: Jože in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Praše, Mavčiće, Golo Brdo, Brusnice — April 1978

DANES BOLJ KOT KDAJKOLI VELJA: PREDNO VZAMETE PO-
SOJILLO ALI NALOŽITE SVOJ DENAR DRUGOD, VPRAŠAJTE ZA
POGOJE PRI NAS! NE BO VAM ŽAL!

KREDITNA ZADRUGA „SLOGA“ z. z. o. z.

Bm. Mitre 97

Ramos Mejia

T. E. 658-6574

Uradne ure: Ponedeljek, sredo, petek; od 15. do 19. ure

realizma. Kardelj je zatem opravičeval
obstoje in „vodilno vlogo“ partije, ker
da čas za „izključno samoupravni plu-
ralizem“ še ni dozorel zaradi „nedo-
polnjenosti notranjih in zunanjih raz-
mer“ in zaključil, da „niti država niti
nobena posamezna komunistična parti-
ja ne moreta prinesiti sreče človeku.
Le človek si more ustvariti svojo srečo.

Kardeljevo poročilo je bil v resnici
izvleček njegovih utopičnih idej iz nje-
gove najnovejše knjige „Poti razvoja
socialističnega političnega samoupravnega
sistema“, ki je sedaj obvezno branje
jugoslovanskih vodilnih partij-
cev. (O Kardeljevi dialektiki o eno-
partijski in večpartijski diktaturi, glej
konec članka dr. Ljuba Sirca „Drugač-
ni pogledi na Titova potovanja“ v na-
šem tedniku št. 11-12 za letošnjo Veliko
noč.)

Šesta seja — 6. oktobra. Poročal je
diktator Tito o svojem potovanju skozi
ZSSR v Severno Korejo in na Ki-
tajske. Poročilo je bilo seveda „eno-
glasno“ odobreno.

Sedma seja — 23. decembra. Na
programu: Debata o najvažnejših ideo-
loško-političnih problemih in družbeno-
gospodarskem razvoju. Sklepa niso iz-
vršili nobenega. Vso zadevo so prelo-
žili v nadaljnjo obravnavo na sejo le-
tošnjega leta, ker da bo itak prišlo do
gotovih „sprememb“, ker bo doseda-
nji partijski pravilnik deloma spreme-
njen na letošnjem junijskem 11. partij-
skem kongresu.